

Симуляція Пресслужби Радбезу ООН

Мета уроку:

- Сформувати вміння шукати, добирати й узагальнювати інформацію з надійних інтернет-джерел про надзвичайні ситуації воєнного характеру (наслідки застосування ЗМУ та звичайної зброї) у глобальному вимірі.
- Розвивати критичне мислення, вміння публічного виступу, фактчекінг, роботу з питаннями журналістів, командну взаємодію.
- Виховувати етичне ставлення до чутливих тем, повагу до міжнародного гуманітарного права, емпатію до постраждалих.
- Ознайомлення з новими професіями.

Обладнання і ресурси:

- Пристрої з доступом до інтернету (один на групу) або друковані добірки статей.
- Дошка/фліпчарт або сервіс для ментальних карт (MindMeister, Miro, Coggle, Canva).
- Таймер, картки ролей, бейджі “Пресаташе”, “Аналітик”, “Фактчекер”, “Спічрайтер”, “Дизайнер інфографіки”, “Модератор”.
- Шаблони: чекліст фактчекінгу, структура пресбрифінгу, нотатки для преси, конспект для Q&A, інтелект-карта.

Організація класу:

Сценарій: “Клас = пресслужба Ради Безпеки ООН”. Формуємо два офіси, від кожного — один пресаташе з командою. Кожен офіс опрацьовує різний тип подій:

Офіс А: надзвичайні ситуації від застосування зброї масового ураження (ЗМУ) (хімічної, біологічної, ядерної/радіологічної).

Офіс В: надзвичайні ситуації від застосування звичайної зброї (артилерія, ракети, БПЛА, мінна небезпека тощо).

Ролі в команді (5—6 учнів):

- Пресаташе — публічний спікер (1 учень).
- Аналітик — збирає дані, оцінює ризики/масштаб (1–2 учні).
- Фактчекер — перевіряє джерела, дати, цифри (1 учень).
- Спічрайтер — пише тези брифінгу (1 учень).
- Дизайнер — інфографіка/слайд/ментальна карта (1 учень).
- Модератор — керує часом, Q&A (за потреби).

Рекомендований розподіл часу (45 хвилин).

5 хвилин — вступ: правила етики, безпеки, джерела.

12 хвилин — дослідження в групах (за заздалегідь підібраними посиланнями).

8 хвилин — підготовка пресбрифінгу (структура + 1 візуал).

12 хвилин — засідання й виступи (2×3’ + Q&A).

8 хвилин — побудова спільної інтелект-карти і висновки класу.

Домашнє завдання / проєкт: можна організувати як груповий проєкт із підготовкою протягом тижня (уточнення до поради: “дати дітям на підготовку тиждень”).

Симуляція засідання РБ ООН

Відкриття засідання (учитель = голова): оголошення порядку денного.

Виступ Офісу А (3–4 хв): короткий огляд кейсу(ів) ЗМУ, глобальні наслідки, міжнародні реакції.

Запитання журналістів (клас) — 2 хв.

Виступ Офісу В (3–4 хв): огляд кейсу(ів) звичайної зброї, глобальні наслідки.

Запитання журналістів — 2 хв.

Спільна інтерактивна інтелект-карта (5–8 хв): класифікація НС, причини, наслідки, реагування.

Підсумки голови (3 хв): уроки, рекомендації, етичні висновки.

Структура виступу пресаташе (3–4 хв)

Вступ (1 речення): чітко й нейтрально: що сталося, де, коли.

1. Масштаб і вплив: кількісні показники (постраждалі, площа ураження, переміщені особи).
2. Ризики для світу: транскордонні ефекти (радіаційні / хімічні хмари, руйнування інфраструктури, ланцюги постачання, біженці).
3. Міжнародне реагування: хто і як діє (ООН, МАГАТЕ, ОЗХЗ, ВООЗ, ЮНІСЕФ, ЧХ, уряди).
4. Рекомендації / наступні кроки: гуманітарний доступ, моніторинг, евакуація, розмінування, санкції/резолюції.
5. Етична примітка: повага до жертв; уникати чутливих / жахливих деталей. Q&A (1–2 хв): 3 короткі відповіді, кожна підтверджена джерелом.

Чекліст фактчекінгу (скорочений)

Щонайменше 2 незалежні джерела для кожного твердження.

Дата публікації, автор, організація, об’єктивність.

Відокремлюємо факти від оцінок.

Нотатка: “Що ми не знаємо?” — прозоро позначати прогалини.

Побудова інтелект-карти нс воєнного характеру

Центр “Надзвичайні ситуації воєнного походження” — гілки:

- Тип зброї: ЗМУ (хімічна / біологічна / ядерна / радіологічна) | Звичайна (артилерія / ракети/мінна небезпека/БПЛА).
- Масштаб: локальний / регіональний / глобальний.
- Наслідки: людські втрати / довкілля — інфраструктура / здоров’я / економіка / психіка / міграція.

- Реагування: національне / міжнародне (ООН, МКЧХ тощо) / НУО / медіа та інформування населення.
- Профілактика: договори / конвенції — контроль озброєнь.
- Візуальні підказки: іконки небезпеки, стрілки причинно-наслідкових зв'язків, шкали впливу.

Оцінювання (рубрикатор, 12 балів)

- Дослідження та джерела (0–3): кількість/якість, коректні посилання.
- Аналітика (0–3): зв'язки “причина — наслідок”, глобальна перспектива.
- Комунікація (0–3): чіткість, структура, робота з Q&A, етика мовлення.
- Візуалізація (0–3): інтелект-карта / інфографіка, читабельність, доречність.
- Швидкий чекліст для вчителя: ✓ факти точні; ✓ назви організацій повні; ✓ без емоційних ярликів; ✓ є рекомендації.

Диференціація та включення

- Підтримка: готові витяги джерел, глосарій, шаблон слайду; дозволити виступ у парі.
- Розширення: порівняльний аналіз кейсів, підрахунок індексів ризику, коротка політика реагування (policy brief на 150 слів).
- Доступність: попередження про чутливий контент, заміна зображень на схеми.

Етика і безпека в інформаційному просторі

- Не демонструємо графічні фото/відео; працюємо з офіційними звітами/картою ризиків.
- Особисті дані не публікуємо.
- Вживаємо нейтральні формулювання (повідомляють, за даними...).

Приклади пошукових запитів

- хімічна зброя наслідки для цивільного населення ОЗХЗ звіт;
- радіологічний інцидент міжнародне реагування МАГАТЕ;
- мінна небезпека гуманітарне розмінування ООН ЮНІСЕФ кейс;
- вплив ракетних ударів на енергетичну інфраструктуру: аналіз.

Шаблон нотатки для преси (1 сторінка)

Заголовок: [Подія / локація / дата]

Підзаголовок: 1–2 речення про суть загрози. Ключові факти (3–5): цифри / дати / організації. Цитата (опційно): умовний речник / експерт.

Що далі: 3 кроки реагування. Контакти: пресаташе Офісу А / В (рольова гра).

Зразок підсумків уроку

- Найбільший глобальний ризик від зброї масового характеру — довготривале ураження здоров'я та довкілля; від звичайної зброї — масові руйнування інфраструктури та переміщення населення.
- Ключова роль міжнародних організацій — моніторинг, розслідування, координація гуманітарної допомоги.
- Якісна комунікація (робота пресаташе) знижує паніку, підвищує довіру та допомагає ухвалювати рішення.

Міні-глосарій

- Зброя масового ураження (ЗМУ): хімічна, біологічна, ядерна / радіологічна зброя.
- Пресаташе: офіційний комунікатор організації / установи, який взаємодіє з медіа.
- Брифінг: короткий структурований виступ із сесією питань.
- Фактчекінг: перевірка правдивості тверджень за незалежними джерелами.

Рефлексія

- Які два факти сьогодні найсильніше вплинули на ваше розуміння глобальної безпеки?
- Що було найскладнішим у роботі пресаташе? Як ви це подолали?
- Які дії / рішення на міжнародному рівні могли б зменшити ризики подібних НС?

Примітка для вчителя

За можливості підготуйте сейфліст перевірених посилань (ООН, МАГАТЕ, ОЗХЗ, ЮНІСЕФ, МКЧХ) і короткі витяги, щоб зекономити час.

Інтеграція — географія (карти ризиків), інформатика (візуалізації), громадянська освіта (міжнародне право).

Пам'ятайте про коректність формулювання: без політичної агітації, лише верифіковані дані й освітні цілі.